

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ HƯỜNG

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG ĐẤT SẢN
XUẤT NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
5 XÃ PHÍA TÂY THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH**

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Thái Nguyên - 2019

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

NGUYỄN THỊ HƯỜNG

**ĐÁNH GIÁ HIỆU QUẢ SỬ DỤNG ĐẤT SẢN
XUẤT NÔNG NGHIỆP TRÊN ĐỊA BÀN
5 XÃ PHÍA TÂY THỊ XÃ ĐÔNG TRIỀU,
TỈNH QUẢNG NINH**

Ngành: Quản lý đất đai

Mã số ngành: 885.01.03

LUẬN VĂN THẠC SĨ QUẢN LÝ ĐẤT ĐAI

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐÀM XUÂN VẠN

Thái Nguyên - 2019

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng: số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn này là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng: mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng 5 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Hương

LỜI CẢM ƠN

Để hoàn thành luận văn, cho phép tôi được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến PGS.TS. Đàm Xuân Vận người hướng dẫn khoa học đã tận tình giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài và hoàn thành luận văn.

Tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên; các thầy cô trong khoa Quản lý Tài nguyên và các thầy cô phòng Đào tạo, Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã tạo mọi điều kiện thuận lợi cho tôi hoàn thành luận văn này.

Tôi chân thành cảm ơn UBND xã Bình Dương, xã Nguyễn Huệ, xã Thủy An, xã An Sinh, xã Việt Dân, phòng Tài nguyên và Môi trường thị xã Đông Triều, các hộ gia đình đã giúp đỡ, tạo điều kiện thuận lợi cho tôi trong quá trình thực tập và hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng tôi xin cảm ơn gia đình, bạn bè và đồng nghiệp đã luôn ở bên tôi và tạo mọi điều kiện cho tôi trong suốt quá trình học tập, nghiên cứu và thực hiện luận văn này.

Thái Nguyên, ngày tháng 5 năm 2019

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Hương

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	ii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu của đề tài	2
3. Ý nghĩa khoa học của đề tài	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU	4
1.1 Những vấn đề liên quan đến sản xuất nông nghiệp, hệ thống canh tác và hệ thống sử dụng đất	4
1.1.1 Tình hình sản xuất và sử dụng đất nông nghiệp trên Thế giới	4
1.1.2. Những nghiên cứu về hệ thống canh tác nông nghiệp.....	7
1.1.3 Hệ thống sử dụng đất và các loại hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp.....	9
1.2 Sử dụng đất nông nghiệp theo quan điểm phát triển bền vững	11
1.2.1 Lý luận về sử dụng đất bền vững.....	11
1.2.2 Đánh giá hiệu quả sử dụng đất nông nghiệp theo hướng bền vững	13
1.2.3 Sự cần thiết phải sử dụng đất nông nghiệp theo quan điểm phát triển bền vững.	16
1.3 Những hệ thống nông nghiệp và hệ thống sử dụng đất thích hợp ở Việt Nam.....	18
1.3.1 Một số đặc trưng của hệ thống cây trồng, vật nuôi trong sản xuất nông nghiệp ở Việt Nam.....	18
1.4 Những nghiên cứu liên quan đến nâng cao hiệu quả sử dụng đất và sử dụng đất bền vững	22
1.4.1 Nghiên cứu trên thế giới.....	22
1.4.2 Nghiên cứu trong nước.....	24
1.4.3 Nghiên cứu tại tỉnh Quảng Ninh	26
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu:.....	29

2.2. Nội dung nghiên cứu	29
2.2.1 Đánh giá điều kiện tự nhiên, kinh tế - xã hội ảnh đến sản xuất nông nghiệp và sử dụng đất đai.	29
2.2.2 Đánh giá thực trạng sử dụng đất sản xuất nông nghiệp.....	29
2.2.3 Đánh giá hiệu quả các loại hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp trên quan điểm sử dụng đất bền vững (theo các tiêu chí và chỉ tiêu về các điều kiện kinh tế xã hội và môi trường).....	29
2.2.4 Đề xuất hướng sử dụng và giải pháp sử dụng đất hiệu quả và bền vững cho sản xuất nông nghiệp trong vùng nghiên cứu.	30
2.3. Phương pháp nghiên cứu.....	30
2.3.1. Phương pháp chọn điểm nghiên cứu.....	30
2.3.2. Phương pháp thu thập số liệu.....	31
2.3.3 Phương pháp tổng hợp và xử lý số liệu	31
2.3.4 Phương pháp đánh giá tính bền vững dựa trên 3 tiêu chí:	31
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	33
3.1 Đánh giá điều kiện tự nhiên, kinh tế xã hội tác động đến việc sử dụng đất đai của 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều.....	33
3.1.1 Điều kiện tự nhiên và các nguồn tài nguyên thiên nhiên.....	33
3.1.2.Thực trạng phát triển kinh tế – xã hội.	39
3.1.3. Đánh giá chung về điều kiện tự nhiên kinh tế – xã hội.	43
3.2 Hiện trạng sử dụng đất sản xuất nông nghiệp của 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều	45
3.2.1 Thực trạng sử dụng đất sản xuất nông nghiệp.	46
3.2.2. Xác định các loại hình sử dụng đất chính trên địa bàn nghiên cứu	47
3.3 Đánh giá hiệu quả loại hình sử dụng đất sản xuất nông nghiệp	49
3.3.1 Đánh giá hiệu quả kinh tế.....	49
3.3.2 Hiệu quả xã hội	53
3.3.3 Hiệu quả môi trường	55

3.3.4. Đánh giá khả năng bền vững các loại hình sử dụng đất	56
3.4. Đề xuất các loại hình và giải pháp sử dụng đất theo hướng bền vững trên địa bàn 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều	58
3.4.1. Đề xuất các loại hình sử dụng đất theo hướng bền vững trên địa bàn 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều	58
3.4.2 Một số giải pháp đề xuất định hướng sử dụng đất nông nghiệp theo hướng bền vững ở 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều.....	60
3.4.2.1 Một số giải pháp kỹ thuật canh tác	60
KẾT LUẬN VÀ ĐỀ NGHỊ	65
MỘT SỐ HÌNH ẢNH CỦA ĐỀ TÀI	1

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

BVTV	Bảo vệ thực vật.
FAO	Tổ chức Nông nghiệp và lương thực thế giới.
LMU	Đơn vị bản đồ đất đai.
LUS	Hệ thống sử dụng đất.
LUT	Loại hình sử dụng đất.
LX	Lúa Xuân
LM	Lúa Mùa
TNHH	Thu nhập hỗn hợp
GTSX	Giá trị sản xuất
CPTG	Chi phí trung gian
LĐ	Lao động
Tr.đ	Triệu đồng
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 3.1:	Tỷ trọng trung bình các ngành kinh tế của 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều giai đoạn 2015– 2018.....	39
Bảng 3.2.	Tình hình dân số 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều giai đoạn 2015-2018	41
Bảng 3.3.	Hiện trạng sử dụng đất của 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều năm 2018	45
Bảng 3.4.	Diện tích và cơ cấu sử dụng đất nông nghiệp 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều năm 2018.....	46
Bảng 3.5.	Diện tích, năng suất, sản lượng một số cây trồng chính.....	47
Bảng 3.6.	Hiện trạng các loại hình sử dụng đất nông nghiệp	49
Bảng 3.7.	Hiệu quả kinh tế của LUT của tiểu vùng 1.....	50
Bảng 3.8.	Hiệu quả kinh tế các LUT của tiểu vùng 2.....	51
Bảng 3.9.	Tổng hợp hiệu quả kinh tế theo các LUT trên 2 tiểu vùng	52
Bảng 3.10.	Mức đầu tư lao động và thu nhập bình quân trên ngày công lao động của các kiểu sử dụng đất tiểu vùng 1.....	54
Bảng 3.11.	Mức đầu tư lao động và thu nhập bình quân trên ngày công lao động của các kiểu sử dụng đất tiểu vùng 2.....	55
Bảng 3.12.	Mức độ đầu tư phân bón của một số loại cây trồng	55
Bảng 3.13:	Phân cấp chỉ tiêu đánh giá mức độ hiệu quả của các loại hình sử dụng đất	57
Bảng 3.14:	Đánh giá hiệu quả LUT có hiệu quả bền vững.....	57
Bảng 3.15:	Đề xuất diện tích các loại hình sử dụng đất trong tương lai 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều.....	59

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1. Vị trí địa lý 5 xã phía Tây thị xã Đông Triều.....	33
--	----